

Vrijwilligersbeleidsplan

Goedgekeurd door de raad van
bestuur van CO7 | 16 november 2023

Vrijwilligersbeleidsplan CO₇

Inleiding

Zonder vrijwilligers geen CO₇! CO₇ groeide uit de regionale beeldbank en was van meet af aan sterk gedragen door vrijwilligers. Sinds 2005 groeide projectvereniging CO₇ organisch en kwamen er niet enkel deelwerkingen bij, maar ook steeds meer vrijwilligers. Die vrijwilligers worden op heel diverse manieren ingezet en voor uiteenlopende taken. Er was nood aan een structurerend kader en een duidelijke visie op de omgang met vrijwilligers.

Dit vrijwilligersbeleidsplan licht toe hoe CO₇ op diverse manieren vrijwilligers inzet in de werking en wat CO₇ belangrijk vindt bij het vrijwilligerswerk.

Het kader voor dit beleidsplan wordt gevormd door 'zeven V's' of 'zeven vinkjes'.¹ Zeven krijtlijnen die wij willen 'afvinken' als een leidraad voor onze aanpak van en omgang met vrijwilligers binnen de werking:

- ✓ VISIE: CO₇ is een waardegedreven organisatie die vertrekt vanuit een missie en visie. Vanuit welke visie werken wij samen met vrijwilligers en hoe dragen vrijwilligers bij tot de missie en visie van de organisatie
- ✓ VERSCEIDENHEID
- ✓ VINDEN
- ✓ VERWELKOMEN
- ✓ VERSTERKEN
- ✓ VERBETEREN
- ✓ VERTREKKEN

Visie | CO₇ = 1 huis....

CO₇ bestaat sinds 2005 en heeft verschillende deelwerkingen. **Organisatie - CO₇**

Vrijwilligers worden ingezet in de vier beleidsdomeinen van de organisatie. Dit gebeurt vanuit een geïntegreerde visie op vrijwilligerswerk die door de hele organisatie wordt gedragen. Die visie stoelt op de bredere missie en visie van de organisatie.

Missie

CO₇ is diepgeworteld in de Zuidelijke Westhoek. Als samenwerkingsverband van zeven gemeenten willen we zuurstof geven aan cultuur en erfgoed en een duurzaam netwerk

¹ Deze 7 V's zijn gebaseerd op de vijf V's van het vrijwilligersbeleid van Heemkunde Vlaanderen en FARO (2016) en de vijf bouwstenen van vrijwilligersexpert Koen Vermeulen. Zeven vinkjes is een verwijzing naar het boek van Joris Luyendijk.

uitbouwen. We willen gemeenschappen verbinden om te komen tot kruisbestuivingen en innoverende praktijken. CO7 zet eigen projecten op, adviseert en ondersteunt. Overleg en samenwerking staan centraal.

Visie

- **CO7 bouwt bruggen:**
We netwerken en willen actief betrekken. Samenwerken?
- **CO7 deelt kennis:**
We bouwen expertise op en delen ze.
- **CO7 is geëngageerd:**
We zijn dynamisch en gedreven. We willen goesting geven.
- **CO7 is open:**
We zijn dichtbij. We zorgen voor ontmoeting.
- **CO7 is duurzaam:**
We dragen bij aan een duurzame samenleving.

Vrijwilligers dragen bij aan de missie van de organisatie. Samen met een professioneel en gedreven team versterken ze het cultuur- en erfgoedveld van de regio zowel via projecten, als via ondersteuning van andere cultuur- en erfgoedactoren. Samenwerking staat centraal.

Vrijwilligers worden **actief betrokken** in de werking en zijn cruciale schakels in het netwerk van CO7. Het team van CO7 **deelt zijn kennis met de vrijwilligers en omgekeerd**. De medewerkers van CO7 geloven dat ook zij veel kunnen leren van de vrijwilligers. Samen delen we kennis met de regio. Vrijwilligers van CO7 zijn **dynamisch** en **stralen goesting** uit. Ze nemen een ambassadeurschap op voor CO7. Vrijwilligerswerk bij CO7 staat open voor iedereen en maakt ontmoeting mogelijk. **Duurzaamheid** loopt als rode draad doorheen onze vrijwilligerswerking. Sommige vrijwilligers zijn al van bij de start betrokken bij de werken. We koesteren die langdurige engagementen en proberen hen ook warm te maken om op een duurzame manier zorg te dragen voor het cultuur- en erfgoedveld.

Verscheidenheid | ...met veel kamers

Vrijwilligers zijn er bij CO7 in alle soorten en maten én ze nemen heel uiteenlopende taken op. Van het digitaliseren van beeldmateriaal, het nemen van foto's van bouwkundig erfgoed tot het puzzelen met archeologische vondsten in het depot. De CO7-vrijwilligers zijn van vele markten thuis.

CO7 streeft bewust naar **diversiteit en verscheidenheid** (zie verder bij 'vinden') in haar vrijwilligerswerking. We doen dat vanuit de waarden van de organisatie, maar geloven tegelijkertijd dat een diverse vrijwilligersploeg de organisatie ook versterkt.

Toch willen we ook eenheid binnen die verscheidenheid aanbrengen. CO₇ deelt haar vrijwilligers op in **3 categorieën**. Deze categorieën overstijgen de deelwerkingen. Binnen elk deeldomein kunnen deze 3 soorten vrijwilligers ingezet worden:

- **Structurele vrijwilligers**

Komen op vaste momenten (elke week/elke twee weken), vrij vast takenpakket, langdurige engagementen, ingezet ter versterking van de structurele basiswerking van CO₇

Bv. ondersteuning van administratie en de vakbibliotheek, depotvrijwilligers

- **Projectmatige vrijwilligers**

Werken mee aan projecten, langere, maar toch in de tijd beperkte engagementen met een welomlijnde, specifieke opdracht

Bv. Inventarisatietrajecten religieus erfgoed

Bv. vrijwilligers van Westhoek Verbeeldt

Bv. inventarisatie bouwkundig erfgoed

CO₇ staat in voor begeleiding van deze vrijwilligers tijdens de projecten/trajecten. Het deelnemen aan een project zorgt ervoor dat vrijwilligers expertise kunnen opbouwen

- **Evenementiële vrijwilligers**

Korte inzet gedurende 1 à 2 dagen, telkens op vraag/afroep van CO₇. Deze vrijwilligers worden gerekruteerd voor een afgebakende opdracht omwille van specifieke expertise (bv. fotografie)

Bv. fotografen tijdens erfgoedevenementen

Bv. gidsen/sprekers tijdens erfgoedactiviteiten

Elke vrijwilliger ondertekent een vrijwilligersovereenkomst/afsprakennota waarin opgenomen wordt onder welke categorie de vrijwilliger valt. Deze categorieën zorgen voor duidelijkheid omtrent de verwachtingen van de vrijwilliger én bepalen tegelijkertijd op welke manier de vrijwilliger vergoed kan worden.

Vrijwilligerswerk is in essentie onbezoldigd. Omdat CO₇ beseft dat vrijwilligerswerk ook een investering vraagt en niet enkel qua tijd, voorziet CO₇ toch in een **beperkte vergoeding** binnen de daartoe voorziene wettelijke kaders (Cfr. [Kostenvergoedingen - Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk \(vlaanderenvrijwilligt.be\)](#))

- **Structurele vrijwilligers** maken in principe **geen kosten**. Ze hebben een vaste standplaats (kantoor Poperinge of Erfgoedepot DEPOTYZE) waar CO₇ voorziet in alle materiaal om hun taken te kunnen uitvoeren.
- **Projectmatige vrijwilligers** worden in de hele regio ingezet en moeten zich dus vaak verplaatsen. (bv. bouwkundig erfgoed: foto's nemen op locatie; WVB vrijwilligers: huisbezoeken i.f.v. ophalen beeldmateriaal). Daarnaast genieten veel van deze vrijwilligers met heel wat jaren op de teller vaak een grote mate van zelfstandigheid. Zij prefinancieren af en toe bepaalde uitgaven voor het project. Voor deze categorie wordt

dan ook voorzien in een **reële kostenvergoeding** waar ook verplaatsingskosten deel van kunnen uitmaken. Dit wordt steeds vooraf besproken met de CO₇-medewerker die het project coördineert.

Noot: de lokale verbeeldt-kernen werken met lokale coördinatoren (ambtelijke aanspreekpunten) die de budgetten en de besteden ervan mee opvolgen.

- **Evenementiële vrijwilligers:** van deze vrijwilligers wordt een grotere expertise en voorbereiding of nazorg gevraagd om de opdracht te kunnen uitvoeren (bv. inhoudelijke voorbereiding gidsbeurt, bewerking en aanlevering foto's). Deze vrijwilligers voeren de opdrachten uit met minimale begeleiding van het CO₇-team. Voor hen voorziet CO₇ in een **forfaitaire kostenvergoeding** volgens de wettelijk vastgelegde maximumtarieven. Aangezien de opdrachten in de tijd beperkt zijn (1 tot 2 dagen) gaat dit steeds om een beperkt bedrag. Voor taken met veel verplaatsingen (bv. fotograferen op locaties) kan deze forfaitaire vergoeding gecombineerd worden met een vergoeding voor de verplaatsingskosten.

Met deze verschillende systemen probeert CO₇ tegemoet te komen aan de verscheidenheid van de vrijwilligers. Vrijwilligers die bij CO₇ actief zijn vallen steeds onder één van deze categorieën en kunnen maar op 1 manier vergoed worden.

Het bieden van beperkte onkostenvergoedingen is maar één manier van waarderen. CO₇ vindt het minstens even belangrijk vrijwilligers ook te motiveren via formele en informele blijken van waardering (zie 'versterken').

Vinden | rekruteren en werven

CO₇ werft vrijwilligers op heel diverse manieren. Soms bieden vrijwilligers zich spontaan aan via mond-aan-mondreclame of omdat ze CO₇ kennen vanuit publieksprojecten, via een stage of een betrekking als jobstudent. Dat is zeker zo voor vrijwilligers die de structurele werking ondersteunen. In een gesprek polsen we steeds naar hun motivatie, interesses en sterktes.

Voor project- en evenementiële vrijwilligers werkt CO₇ meestal met **gerichte oproepen** waarin beschreven wordt wat het project of de opdracht inhoudt, wat de taken van de vrijwilligers zijn en wat CO₇ kan bieden. Deze oproepen worden verspreid via diverse kanalen afhankelijk van de doelgroep die we voor ogen hebben.

CO₇ is een open organisatie. Dat wil zeggen dat we toegankelijk willen zijn voor iedereen. Iedereen die vrijwilligerswerk wil doen, kan in principe terecht bij CO₇. Tegelijkertijd vindt CO₇ het ook belangrijk dat er goeie match is tussen de vrijwilliger en CO₇. Een match tussen

- ✓ de verwachtingen van de vrijwilliger en die van CO₇
- ✓ de talenten en competenties van de vrijwilliger en de taken binnen de organisatie
- ✓ de waarden van de organisatie en die van de vrijwilliger

Daarom selecteert CO₇ de vrijwilligers ook zorgvuldig. Die manier van werken geeft de beste garantie op een succesvolle en duurzame samenwerking. De beslissing over het al dan niet aanvaarden van de vrijwilliger ligt op elk moment en voor elk vrijwilligersprofiel bij CO₇.

Verwelkomen | onthaal en informatie

Het onthaalmoment is afhankelijk van het profiel van de vrijwilligers. Structurele vrijwilligers worden onthaald op hun vaste werkplek en krijgen een korte rondleiding op de werkplek (koffiemachine, toiletten, keuken, etc.). Projectmatige vrijwilligers krijgen uitleg tijdens een gezamenlijk informatiemoment op de plaats waar ze aan het project zullen werken (bv. kerk).

De [vrijwilligersovereenkomst/afsprakennota](#) wordt overlopen en ondertekend. De vrijwilliger krijgt een exemplaar van deze nota waarin alle rechten en plichten van beide partijen zijn opgenomen. De nota bevat ook de nodige informatie over de verzekering (burgerlijke aansprakelijkheid en lichamelijke ongevallen) die CO₇ voorziet. In de afsprakennota wordt opgenomen welk soort vrijwilligerswerk (structureel, projectmatig of evenementieel) de vrijwilliger zal uitvoeren en welke specifieke taken dit omhelst.

Er wordt nagegaan of er bepaalde attesten nodig zijn. Bij ziekte vraagt de vrijwilliger zelf na bij de adviserend geneesheer of er vrijwilligerswerk verricht mag worden. Wanneer de vrijwilliger een werkloosheidsuitkering of een andere uitkering van de RVA ontvangt, doet de vrijwilliger zelf de eerste schriftelijke aangifte en bezorgt daarna het goedkeuringsattest.

Versterken | begeleiden en motiveren

Een aangenaam werkklimaat met de juiste ondersteuning is cruciaal voor de motivatie van de vrijwilligers. Dat geldt bovenal voor de structurele en projectmatige vrijwilligers die langere tijd binnen de organisatie actief zijn. CO₇ voorziet voor hen persoonlijke begeleiding i.f.v. hun noden en ervaring en de complexiteit van de taken. Projectmatige vrijwilligers worden begeleid door de collega die het project inhoudelijk opvolgt. Hij of zij is voor hen het eerste aanspreekpunt. Structurele vrijwilligers kunnen terecht bij de algemeen coördinator (voor wie in Poperinge vrijwilligt) of depotverantwoordelijken (voor wie in het erfgoeddepot vrijwilligt). Maar: ALLE medewerkers van CO₇ hebben oog voor de vrijwilligers en zorgen voor een koffie of een babbeltje.

Daarnaast worden vrijwilligers ook regelmatig in de bloemetjes gezet of bedankt (bv. tijdens de Week van de Vrijwilliger.) Bij de waardering houden we rekening met de verscheidenheid van de vrijwilligers en de projecten waarbij ze betrokken zijn. Voor de vrijwilligers van Westhoek verbeeldt wordt jaarlijks een receptie voorzien (samen met vrijwilligers in de Noordelijke Westhoek), voor de structurele vrijwilligers en de vrijwilligers religieus erfgoed wordt een jaarlijkse vrijwilligersuitstap georganiseerd en bij afsluit van een project of vertrek van een vrijwilliger wordt een passend bedankje voorzien voor de betrokken vrijwilligers.

Structurele en projectmatige vrijwilligers krijgen bovendien de mogelijkheid om hun expertise te versterken via het bijwonen van vormingen of studiedagen. Deze vormingen sluiten uiteraard steeds aan bij het takenpakket dat ze bij CO₇ opnemen en moeten altijd vooraf worden goedgekeurd door de algemeen coördinator. CO₇ voorziet hiervoor jaarlijks een budget op haar begroting. Structurele vrijwilligers worden tot slot ook persoonlijk uitgenodigd voor exclusieve activiteiten (bv. openingen) die CO₇ organiseert.

Verbeteren | evalueren en feedback geven

CO₇ voorziet in een intensieve begeleiding en opvolging van structurele en projectmatige vrijwilligers. Via informele coaching tijdens het vrijwilligerswerk geeft de verantwoordelijke tijdig feedback aan de vrijwilligers en stuurt bij indien nodig. Minstens 1x per jaar organiseert CO₇ een gesprek met de structurele vrijwilligers. Tijdens dit **opvolgggesprak** wordt gepeild naar de tevredenheid en motivatie van de vrijwilliger, de ondersteuning vanuit de organisatie, het takenpakket, etc. Na het gesprek wordt een kort verslag gemaakt dat aan de vrijwilliger wordt bezorgd en indien nodig met de collega's wordt besproken op het teamoverleg.

Vertrekken | beëindigen van de samenwerking

Een vrijwilliger kan zelf beslissen om het engagement bij CO₇ stop te zetten. Bij een **vrijwillig vertrek** wordt altijd een afsluitend gesprek georganiseerd om de samenwerking te bespreken. Tijdens het exitgesprek komt de samenwerking aan bod en bedankt CO₇ de vrijwilliger voor zijn of haar inzet. Er wordt ook telkens een geschenkje voorzien.

Naast een vrijwillig vertrek, kan een samenwerking ook beëindigd worden **op initiatief van CO₇**. Verwachtingen die niet langer stroken, de vrijwilliger die niet langer past binnen de organisatie of de waarden ervan,...Ook in dit geval wordt getracht om het afscheid op een positieve manier te organiseren.

Bij projectmatige vrijwilligers eindigt het engagement **na afloop van het project**. Tijdens het afsluitgesprek kan gepeild worden naar de bereidheid van de vrijwilliger om zich in een ander project of op meer structurele basis binnen CO₇ te engageren.